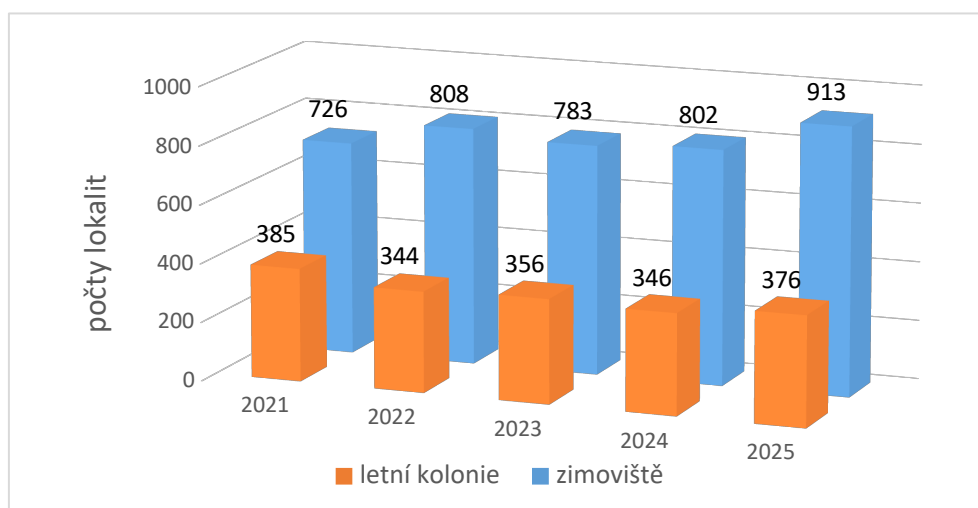

Monitoring netopýřích populací v roce 2025

V roce 2025 probíhal monitoring netopýřích populací jako každoročně pomocí dvou tradičních metodických přístupů – vizuálního bezkontaktního sčítání na zimovištích a revizí reprodukčních letních kolonií převážně synantropních druhů.

I přes celkové stárnutí členské základny, která je do monitoringu aktivně zapojena, se podařilo monitorovat standardní počet lokalit, srovnatelný s předešlými roky (Obr. 1). Potřeba začlenit nové členy do kontrol pravidelně monitorovaných lokalit je však zcela nezbytná. V celkové statistice totiž není viditelné pokrytí jednotlivých regionů, které je vždy závislé na jednotlivých koordinátorech, jejichž počet je značně omezený. Pokud spolek nebude schopen nahradit stárnoucí garanty ve velmi blízké budoucnosti, nebude možné naplňovat nejen obvykle monitorovaný počet lokalit, ale ani pokrývat lokality regionálně významné.

Obr. 1. Počty monitorovaných zimovišť a letních kolonií v posledních 5 letech

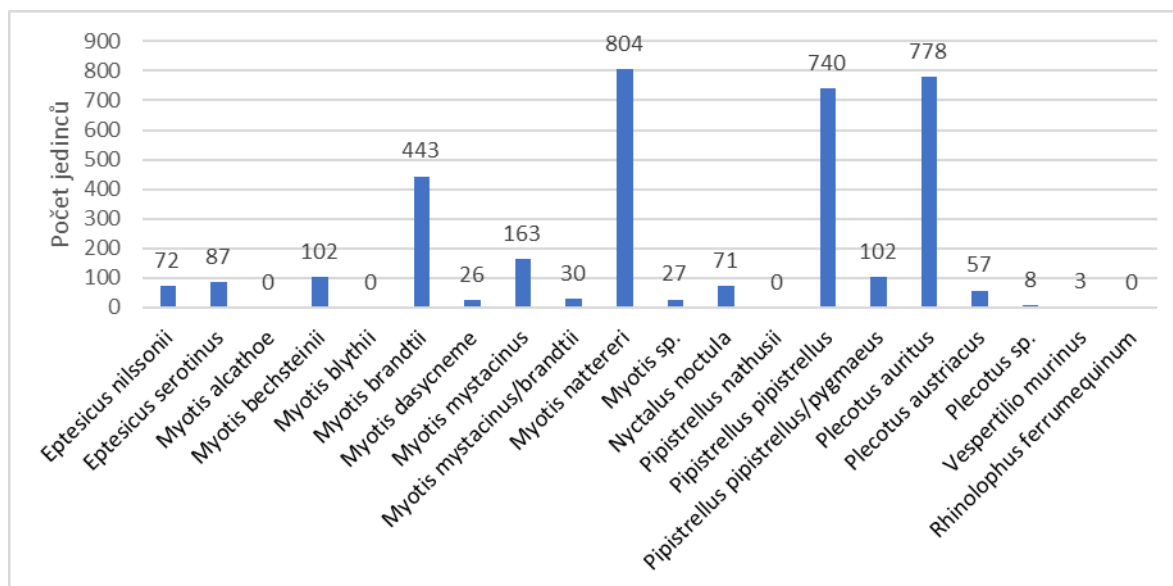
Monitoring na zimovištích

V zimě 2024/25 byl členy České společnosti pro ochranu netopýrů monitorován vyšší než obvyklý počet zimovišť, celkem 913 lokalit. Celkový počet zjištěných zimujících jedinců byl rekordní (75 244 jedinců). Určitý pokles byl zjištěn mezi lety 2024 a 2025 u vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*) (49 953 jedinců, 2023/24 – 51 914 jedinců), a také u netopýra brvitého (*Myotis emarginatus*) (3 801 jedinců, 2023/24 – 4 115) byly počty nižší. Meziroční nárůst byl patrný u netopýra velkého (*Myotis myotis*) (13 021, 2023/24 – 11 718), jehož počty dosahují prozatímního maxima. V tomto roce byl zjištěn i vyšší počet netopýrů černých (*Barbastella barbastellus*) než v letech předchozích (3 551, 2023/24 – 2 204). Počty netopýra vodního (*Myotis daubentonii*) (1 405, 2023/24 – 1 360) byly obdobné jako v předešlém roce. Počty netopýrů dalších zjištěných druhů ukazuje Obr. 2.

V dlouhodobém kontextu stojí za povšimnutí zjištěný pokles počtu zimujících vrápenců malých. K meziročnímu poklesu o necelé 4 % došlo poprvé za prakticky 20ti leté období. Snížení početnosti na zimovištích je pozorováno také u netopýra brvitého, zde již druhým rokem v řadě; od nejvyššího počtu v roce 2023 se jedná o pokles o 21,6 %. Meziroční rozdíly mohou samozřejmě souviset s tím, že každoročně není z různých důvodů sledován zcela totožný soubor zimovišť. Do analýzy jsou však zahrnuty všechny regionálně významné lokality. Meziroční pokles, zejména u vrápence malého, může ukazovat na dosažení kapacity prostředí a nebo pouze na dočasný vliv chladných jarních měsíců v posledních dvou letech. Minimálně u vrápence malého a netopýra brvitého jde tedy o pokles v početnosti populací; až následující roky ukážou, zda souvisí pouze s krátkodobě nepříznivými podmínkami, nebo zda naznačuje dlouhodobější trend.

U netopýra velkého není situace tak jednoznačná jako u předchozích dvou druhů. V poslední dekádě je patrné určité kolísání v početnosti, nicméně trend je v republikovém měřítku rostoucí a počty na zimovištích v letošním roce opět dosáhly historického maxima (v letech 2014 - 2025, min. 8 655, max. 13 021). Patrně z důvodu realizace monitoringu v průběhu mrazivých dní byly v roce 2025 zjištěny vyšší počty netopýra černého. Jeho početnost však kolísá s ohledem na možnost využívat i jiné typy úkrytů, než jsou standardně monitorovaná zimoviště. Meziročně nadále klesá početnost netopýra severního (*Eptesicus nilssonii*) a mírně též početnost netopýra Brandtova (*Myotis brandtii*). Naopak počty netopýra řasnatého (*Myotis nattereri*) jsou plně stabilní a dokonce mírně rostou.

Obr. 2. Počty jedinců u ostatních druhů netopýrů zjištěných na všech monitorovaných zimovištích v roce 2025

Revize letních kolonií

V roce 2025 bylo monitorováno 376 letních úkrytů; z toho v 10 lokalitách letouni nalezeni nebyli. Celkem bylo zaznamenáno v reprodukčních koloniích 58 736 samic (2024 – 65 165 jedinců). Jedná se tedy o meziroční pokles téměř o 10 %. Nejvýraznější snížení bylo zjištěno u netopýra brvitého (18 %) a netopýra velkého (téměř 13 %). Tento pokles koresponduje se zjištěnými nižšími počty netopýra brvitého na zimovištích. Avšak v případě netopýra velkého takový trend není zjevný a nelze vyloučit, že se projeví až se zpožděním, neboť na zimovištích nižší počty jedinců tohoto druhu pozorovány nebyly. I přes snížení početnosti vrápence malého na zimovištích jsou počty jedinců v reprodukčních koloniích (obvykle jde o počty samic ještě před porody) stabilní. Počty jedinců u dalších druhů jsou v mezích každoročního kolísání respektive jsou poplatné metodickým omezením (u štěrbínových druhů rodů *Pipistrellus* a *Nyctalus*) (Tab. 1).

Meziročně je monitorován obdobný počet reprodukčních úkrytů u vrápence malého a netopýra velkého, avšak u netopýra brvitého počet kolonií mírně klesá (Tab. 1). Nižší počty netopýrů brvitých mohou také souviset s faktem, že na řadě lokalit nebyla pozorována mláďata nebo pouze malé počty.

Tab. 1. Početnost jednotlivých druhů na letních koloniích a počty monitorovaných mateřských kolonií v letech 2023 až 2025.

Druhy/Roky	2023		2024		2025		trend
	N kolonií	N jedinců	N kolonií	N jedinců	N kolonií	N jedinců	
<i>Barbastella barbastellus</i>	2	17	0	0	3	61	
<i>Eptesicus nilssonii</i>	1	38	1	21	1	11	
<i>Eptesicus serotinus</i>	16	208	16	235	13	194	
<i>Myotis brandtii</i>	2	25	3	87	4	23	
<i>Myotis daubentonii</i>	0	0	3	170	3	66	
<i>Myotis emarginatus</i>	32	3 456	28	5 317	26	4 355	↓↓
<i>Myotis myotis</i>	133	32 176	134	44 545	132	38 935	↓↓
<i>Myotis mystacinus</i>	2	49	2	51	1	46	
<i>Myotis nattereri</i>	0	0	0	0	1	40	
<i>Nyctalus noctula</i>	3	413	3	460	2	404	
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	8	3 313	13	3 726	15	4 748	
<i>P. pipistrellus/pygmaeus</i>	2	161	3	312	0	0	
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	5	2 160	10	1 804	6	1 421	
<i>Pipistrellus spp.</i>	0	0	0	0	2	31	
<i>Plecotus auritus</i>	34	197	36	276	33	236	
<i>Plecotus austriacus</i>	12	232	13	248	11	205	
<i>Plecotus spp.</i>	2	34	0	0	3	9	
<i>Rhinolophus</i>							
<i>hipposideros</i>	101	6 517	73	7 744	109	7 877	stabilní
<i>Vespertilio murinus</i>	0	0	4	169	1	74	
Celkem	355	48 996	342	65 165	366	58 736	↓